2“Г” kurs. Azərbaycan dili.

Mövzu: Felin formaları-ardı.

3. Felin arzu forması işin, hərəkətin arzu olunduğunu bildirir. Felin əvvəlinə “gərək”, “kaş” sözlərini artırmaqla,sonuna -a,-ə şəkilçisini və şəxs sonluğunu artırmaqla düzəlir.

	tək	cəm
I şəxs	mən gərək gələm	biz gərək gələk
II şəxs	sən gərək gələsən	siz gərək gələsiniz
III şəxs	o gərək gəlsin	onlar gərək gəlsinlər.

3-cü şəxsdə -a,-ə şəkilçisi işlənmir, “gərək” sözü kifayət edir.

4.Felin lazım forması işin, hərəkətin lazımlı olduğunu bildirir.Felin kökünə -ası,-əsi şəkilçisini və şəxs şəkilçisini artırmaqla düzəlir.Məs:

	tək	cəm
I şəxs	mən gələsiyəm	biz gələsiyik
IIşəxs	sən gələsisən	siz gələsisiniz
III şəxs	o gələsidir	onlar gələsidirlər

Bu formanın inkarı “deyil” sözü ilə əmələ gəlir, şəxs şəkilçiləri də “deyil” sözünə əlavə olunur. Məs: Mən gələsi deyiləm, sən gələsi deyilsən, o gələsi deyil, biz gələsi deyilik, siz gələsi deyilsiniz, onlar gələsi deyillər.

5.Felin vacib forması işin, hərəkətin vacib olduğunu bildirir, felin kökünə -malı,-məli şəkilçisini və şəxs sonluğunu artırmaqla düzəlir. Məs:

	tək	cəm
I şəxs	mən gəlməliyəm	biz gəlməliyik
II şəxs	sən gəlməlisən	siz gəlməlisiniz
III şəxs	o gəlməlidir	onlar gəlməlidirlər.

Bu formanın inkarını düzəltmək üçün də”deyil” sözünü işlədirik. Məs: mən gəlməli deyiləm, sən gəlməli deyilsən, o gəlməli deyil...

6. felin şərt forması işin, hərəkətin icrasının şərtini bildirir, felin kökünə -sa,-sə şəkilçisini və şəxs sonluğunu artırmaqla düzəlir. Məs:

	tək	cəm
I şəxs	mən gəlsəm	biz gəlsək
II şəxs	sən gəlsən	siz gəlsəniz
III şəxs	o gəlsə	onlar gəlsələr

Bu formanın inkarı yoxdur.

Çalışma. Bir fel götürün və onu keçdiyimiz formalarda şəxslərə görə dəyişin.